

حجرت علیؑ

www.ketab.ir

مصطفی ثقفی

سرشناسه: ثقفی، مصطفی
عنوان و نام پدیدآور: حبّ علی / مصطفی ثقفی.
مشخصات نشر: تهران: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۱ جلد.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۹-۸۲۱-۵
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.
یادداشت: فارسی - عربی.
موضوع: احادیث.
موضوع: علی بن ابی‌طالب علیه السلام، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت -
۴۰ ق. احادیث.
رده‌بندی کنگره: ۴ / ۳۷۲ BP
رده‌بندی دیوبنی: ۹۵۱ / ۲۹۷
شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۲۲۹-۹۲۷

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۹-۸۲۱-۵ ISBN 978-964-539-821-5

حبّ علی

مصطفی حداد

ناشر: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر

نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۳

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

صفحه‌آرایی: فاطمه کرمی مقدم

ویراستار: زهرا توحیدی

طراح جلد: زهرا کرم

چاپ: صبا

کلیه حقوق اعم از تکثیر، انتشار و بازنویسی (چاپی، صوتی، تصویری،
الکترونیکی و pdf) برای ناشر محفوظ است.

تهران، خیابان مجاهدین، چهارراه ایسردار، ساختمان پزشکان، واحد ۹
تلفن و فاکس: ۷۵۲۱۸۳۶ (+۹۳۵) - ۷۷۵۲۱۸۳۶ (خط ۶)

ایستاگرام:
monir_publisher

پست الکترونیک:
info@monir.com

کانال تلگرام:
telegram.me/monirpub

فهرست

مقدمه	۱۳
حب چیست	۱۳
حب مادی و معنوی	۱۴
حب وسیله بندگی خدا	۱۶
فصل اول	۱۹
حب از دیدگاه قرآن و اهل بیت <small>علیهم السلام</small>	۱۹
حب، دین است و دین، حب	۱۹
هجده مؤده مهم رسول خدا <small>صلی الله علیه و آله</small> به محبتین علی <small>علیه السلام</small>	۲۲
محبت علی <small>علیه السلام</small> محبت خدا و رسول خدا <small>صلی الله علیه و آله</small>	۲۸
بشارت رسول خدا <small>صلی الله علیه و آله</small> به علی <small>علیه السلام</small> درباره محبتین آن حضرت	۲۹
محبتین علی <small>علیه السلام</small> اهل دین و ورع	۳۰

- فصل دوم ۳۳
- حبّ علی علیه السلام نزد خدا و عوالم وجود ۳۳
- ویزگی های علی علیه السلام نزد خداوند ۳۳
- حبّ خدا نسبت به علی علیه السلام ۳۵
- حدیث نورانیت ۳۵
- اولین علی علیه السلام در خلقت ۳۶
- علی علیه السلام حجاب بین خدا و خلق ۳۷
- خانه خدا (کعبه) زادگاه علی علیه السلام ۳۸
- سخن خدا با زبان علی علیه السلام ۳۹
- مناجات علی علیه السلام ۴۰
- سفارش به محبت علی علیه السلام در آسمان هفتم ۴۲
- فرمان خدا بر نصب علی علیه السلام به وصایت رسول خدا صلی الله علیه و آله ۴۳
- شکایت رسول خدا صلی الله علیه و آله از مردم ۴۴
- نوشته درب بهشت ۴۵
- علی علیه السلام خلیفه خدا و رسول خدا صلی الله علیه و آله ۴۵
- مناجات خدا با علی علیه السلام ۴۷

- ۴۷ ..... خوردن مرغ بریان توسط علی علیه السلام با رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۴۸ ..... سجده شکر رسول خدا صلی الله علیه و آله بر محبت خدا به اهل بیت علیهم السلام
- ۴۹ ..... شدت حب خدا به علی علیه السلام
- ۴۹ ..... علی علیه السلام کزار غیر فزار
- ۵۰ ..... حب ویژه خدا نسبت به علی علیه السلام
- ۵۴ ..... کرامت نری علیه السلام نزد خدا
- ۵۶ ..... رهبری علی علیه السلام بر امت رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۵۸ ..... سلام و شهادت به علی علیه السلام
- ۵۹ ..... جنگ علی علیه السلام با ناکثین و قاصصین و مارقین
- ۶۰ ..... سخن خدا به علی علیه السلام: هَنِيئًا مَرِيئًا
- ۶۳ ..... فصل سوم
- ۶۳ ..... حب انبیاء به علی علیه السلام
- ۶۴ ..... بعثت انبیاء بر ولایت رسول خدا صلی الله علیه و آله و ولایت علی علیه السلام
- ۶۶ ..... دلیل حب انبیاء و اوصیاء به علی علیه السلام
- ۶۸ ..... وجوب حب علی علیه السلام بر اهل آسمان ها و زمین
- ۶۹ ..... خلقت و رسالت انبیاء به برکت ولایت علی علیه السلام

- ۷۱..... هشدار علی علیه السلام
- ۷۲..... تأکید خدا به رسول خدا صلی الله علیه و آله بر حُبّ علی علیه السلام
- ۷۵..... فصل چهارم
- ۷۵..... حُبّ ملائکه به علی علیه السلام
- ۷۵..... عدم غفلت و معصیت ملائکه
- ۷۶..... علی علیه السلام معلم ملائکه
- ۷۸..... علی علیه السلام سعاداً جزئیه
- ۷۹..... شوق ملائکه به علی علیه السلام
- ۸۱..... کثرت اهل آسمان نسبت به اهل زمین در محبت به علی علیه السلام
- ۸۲..... ملک تمثال علی علیه السلام در آسمان، برای مشایقان به زیارت علی علیه السلام
- ۸۳..... اشتیاق حاملین عرش به علی علیه السلام
- ۸۵..... سخن دحیه کلبی به علی علیه السلام
- ۸۷..... آفرینش ملائکه از نور علی علیه السلام
- ۸۷..... امتیاز ملائکه در حُبّ و شوق دیدار علی علیه السلام
- ۸۸..... ثواب تسبیح و تقدیس و تمجید ملک برای شیعیان اهل بیت علیهم السلام
- ۸۹..... معرفت ملائکه به حقّ اهل بیت علیهم السلام

- فصل پنجم ۹۱
- جَنِّیانِ مَحَبِّانِ عَلیِّ علیه السلام ۹۱
- حَبِّ جَنِّیانِ بَه عَلیِّ علیه السلام ۹۲
- فصل ششم ۹۵
- حَبِّ انْسانِ بَه عَلیِّ علیه السلام ۹۵
- اولوا الامر علی علیه السلام و اوصیاء بعدش ۹۶
- مسخ هزار اتم در احوال ولایت علی علیه السلام ۹۷
- کثرت دشمنان علی علیه السلام ۹۷
- پیمان گرفتن از انبیاء بروصایت علی علیه السلام ۹۹
- ناخرسندی رسول خدا صلی الله علیه و آله از انسان ۱۰۰
- اندک بودن تعداد انسان هایی که ولایت علی علیه السلام را پذیرفته اند ۱۰۱
- نامداران محبتین علی علیه السلام ۱۰۳
- (۱) سلمان فارسی (محمّدی): ۱۰۳
- رؤیای صادق ۱۰۵
- (۲) ابوذر غفاری: ۱۰۶
- وسوسه شیطان ۱۰۶

- ۱۰۸ ..... ۳) مقداد بن اسود:
- ۱۱۳ ..... ۵) قنبر مولی امیرالمؤمنین
- ۱۱۳ ..... قنبر، جان برکف علی علیه السلام
- ۱۱۴ ..... ۶) مالک بن الحارث الاشر التّخعی:
- ۱۲۴ ..... سفارش خضربه حبّ علی علیه السلام
- ۱۲۸ ..... تواضع سنانه حبّ علی علیه السلام
- ۱۳۰ ..... حبّ علی علیه السلام مزه حبّ خدا
- ۱۳۳ ..... فصل هفتم
- ۱۳۳ ..... حبّ حیوانات به علی علیه السلام
- ۱۳۳ ..... علم امام علیه السلام به زبان همه جانداران
- ۱۳۶ ..... گفتگوی شبان با گرگ و سفارش گرگ به حبّ علی علیه السلام
- ۱۵۴ ..... گفتگوی شیربا علی علیه السلام
- ۱۶۱ ..... حبّ کبوتر به علی علیه السلام
- ۱۶۳ ..... اولین پرنده محبّ علی علیه السلام
- ۱۶۷ ..... میراث رسول خدا صلی الله علیه و آله و ویژه اوصیانش
- ۱۷۰ ..... حبّ ماهیان به علی علیه السلام

- ۱۷۲..... گرگ شریف، شیعهٔ علی علیه السلام
- ۱۷۷..... فصل هشتم
- ۱۷۷..... حبّ گیاهان به علی علیه السلام
- ۱۷۷..... شواهدی گویای بر حقیقت
- ۱۷۹..... شهادت درخت به ولایت علی علیه السلام
- ۱۸۳..... فصل نهم
- ۱۸۳..... حبّ جمادات بر علی علیه السلام
- ۱۸۵..... روز غدیر: ماه در میان ستارگان
- ۱۸۶..... وجوب حبّ علی علیه السلام بر همهٔ موجودات
- ۱۸۹..... فصل دهم
- ۱۸۹..... حبّ علی علیه السلام و معادلهٔ ریاضی
- ۱۹۵..... فصل یازدهم
- ۱۹۵..... بیان فضائل علی علیه السلام از زبان مبارک ایشان
- ۲۰۵..... منابع

مقدمه

هدف از نگارش این مجموعه آن است که اولاً «حب» چیست و چگونه در عالم وجود پدیدار شده است؟ و نقش آن در رسیدن به اهداف عالی که خدای متعال برای بندگانش مقرر فرموده چیست و سپس بعد از بررسی تعریفات و اوصاف «حب» از دیدگاه قرآن و اهل بیت علیهم السلام و نیز از منظر مادی و معنوی، به این نتیجه برسیم که چرا خدای متعال علی علیه السلام را به طور ویژه دوست دارد و حب مخلوقات عالم وجود نسبت به علی علیه السلام چگونه است؟

حب چیست

حب نیروی جاذبه به سوی محبوب است.

حب صفت از سوی واصف به سوی موصوف الیه است.

حب نیروی سبقت به سوی هدف است.

حب آئینه‌ای است که شوق محبوب را در حبیب تصویر می‌کند.

حُبّ مادی و معنوی

برای رسیدن به این هدف، نیازمند بررسی و شناخت واژه «حُبّ» از دیدگاه مادی و معنوی و عرفانی آن هستیم.

این واژه از نظر لغوی چنین تعریف شده است: دوستی، مهر، وداد، علاقه و دلبستگی، اُنس، اُلْفَت.

واژه حُبّ و محبّت از دیدگاه کلی شامل دو نوع است: (۱) مادی (۲) معنوی.

(۱) حُبّ مادی: شامل همه اقسام دلبستگی‌های انسان به عواملی است که در زندگی دنیایی و در پیمایش خود ابراز می‌نماید. این دلبستگی‌ها و محبّت‌ها غالباً ناپایدار، بی‌دوام و زود گذر است و با مرگ انسان این اُنس و اُلْفَت‌ها از بین می‌رود. مانند: حُبّ پدر و مادر به فرزند و بالعکس، حُبّ قدرت، حُبّ جاه، حُبّ مقام، حُبّ مال، و در تعریف کلی: حُبّ دنیا و زخارف دنیا که همه موقتی و ناپایدار و عزّت و افتخاراتش زود گذر است.

علی علیه السلام درباره دنیا و زخارف آن می‌فرماید:

«قَدْ خَرَقَتِ الشَّهَوَاتُ عَقْلَهُ وَأَمَاتَتِ الدُّنْيَا قَلْبَهُ وَوَلِهَتْ عَلَيْهَا نَفْسُهُ
فَهُوَ عَبْدٌ لَهَا.»^۱

۱. نهج البلاغه (للصّبحي صالح)، ص ۱۶۰.

محبت دنیا و تمایلاتش عقلش را زایل و قلبش را بیمار و شیدای خود نموده و او را بنده و اسیر خود ساخته است.

و به همین سبب است که امام علی بن الحسین علیه السلام می فرماید:

«وَأَنْزَعُ مِنْ قَلْبِي حُبَّ دُنْيَا دُنْيَا تَنْهَى عَمَّا عِنْدَكَ»^۱

خداوند! محبت دنیای پست و بی ارزش را از دلم برکن، زیرا مرا از خیرات برکات نزد خودت و سعادت ابدی باز دارد.

۲) حب معنوی: شامل ابزار و وسائلی است که انسان را به هدف نهائی آفرینش او، یعنی بندگی خالق ذات اقدس الهی هدایت نماید؛ و کسی می تواند به این هدف اقدس دست یابد که مهر و مودت تام و تمام به آن را در اعماق وجودش احساس نماید؛ و این نیز میسر نمی شود مگر آنکه وسیله و ابزار وصول به آن را به شکر دوست داشته باشد، همانگونه که قرآن مجید می فرماید:

«وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ»^۲

برای رسیدن به بندگی خدا وسیله ای بجوئید.

۱. الصحیفة السجّادیة، ص ۲۲۶.

۲. المائدة، ۳۵.

حُبِّ وَسِيلَةُ بِنْدَگِیِ خِدا

این وسیله دو نوع است: (۱) وسیله فرعی (۲) وسیله اصلی.

(۱) وسیله فرعی: عبارت است از کلیه صفات و خصال نیکو و پسندیده که مؤمن در تمام مدت عمر خود بدان متّصف است، مانند: امور عبادی، دعاها، زیارات، اخلاقیات و رفتارهای شایسته نسبت به بندگان خدا.

(۲) وسیله اصلی: وسیله خصال و صفاتی که تحت عنوان «وسيلة فرعی» مؤمن بدان متّصف است بستگی کامل به دارا بودن این وسیله اصلی دارد. به طوری که بدون دارا بودن آن، هیچ یک از صفات وسیله فرعی نزد خداوند پذیرفته نیست. و وسیله بسیار مهم و بزرگ است؛ که عبارت است از: قرآن و عترت نه هفتاد و دو ذوات مقدّسه معصومین عَلَيْهِمُ السَّلَامُ هستند. لذا علی عَلَيْهِ السَّلَامُ در ذیل آیه فوق الذکر فرماید: «أَنَا وَسِيلَتُهُ»^۱ «منم وسیله به سوی خدا»؛ و قرآن نیز در وجود ایشان مستتر و متمرکز است؛ چه، علی عَلَيْهِ السَّلَامُ می فرماید:

۱. مناقب آل ابی طالب عَلَيْهِمُ السَّلَامُ (لابن شهر آشوب)، ج ۳، ص ۷۵.

«فَأَنَا الذِّكْرُ الَّذِي عَنْهُ ضَلَّ وَ السَّبِيلُ الَّذِي عَنْهُ مَالَ وَ الْإِيمَانُ الَّذِي
بِهِ كَفَرُوا وَ الْقُرْآنُ الَّذِي إِيَّاهُ هَجَرُوا وَ الَّذِينَ الَّذِي بِهِ كَذَبَ وَ الصِّرَاطُ
الَّذِي عَنْهُ نَكَبَ.»^۱

منم آن رهنمودی که از آن گمراه شد، و راهی که از آن کناره گرفت، و
ایمانی که بدان کفرورزید و قرآنی که از آن روی برتافت، و دینی که
دروغش شمرد، و پلی که از آن سرنگون شد.

و این همان است که امام باقر علیه السلام می فرماید:

«الَّذِينَ هُوَ الْحُبُّ وَ الْحُبُّ هُوَ الدِّينُ.»^۲

دین همان محبت [علی علیه السلام] است و محبت [علی علیه السلام] همان دین
است.

۱. الکافی (ط - الإسلامية)، ج ۸، ص ۲۸.

۲. المحاسن، ج ۱، ص ۲۶۳.